

Prístalið í Landsrættin

— FA avgjört at appellera dómin hjá Føroya rætti

Pristalsmálið skal roynast í Landsrættinum.

Hetta avgjörði stjórnin í Føroya Arbeðarafelag hósdagin og sakførari felagsins fer nú at skjóta dómin hjá Føroya rætti inn fyri Eystara landsrætti.

Føroya rættur fridømdi tann 1. desember Føroya Arbeðsgevarafelag í pristalsmálinum.

Føroya Arbeðarafelag stevndi 19. mai arbeðsgevarunum við kravi um, at teir blivu dømdir at viðurkenna, pristalslækk- ingin 1. juli 1986 úr 115,4 í 113,9 stig ikki gevur heimild til at lækka tímalønina og mánaðarlønina hjá arbeðsfólki, sáttmálin millum FA og FAG fevnir um.

Málið er tó kortini eitt prinsippmál fyri nærum øll onnur fakfeløg í Føroyum við.

Lógin ógreið

Ein ógreið lóg frá 1975 er atvoldin til hesa trætu millum partarnar á arbeðsmarknaðinum. Í lógin stendur, at fyri hvørji full trý stig, pristalið broytist í mun til pristalið 100, hækkar tímalønin 60 oyru. Mánaðarlønin hevur so samsvarandi hækkað 105 kr.

Longu áðrenn lógaruppskotið bleiv vígjört í Løgtinginum, gjørdur fakfeløg politikarunum vart við, onki stóð um, hvat skal henda, fer pristalið niður full trý stig. Men eftir hes-

Prístal 1. apríl 1986	Prístal 1. juli 1986
108,9	108,6
109,8	109,9
135,2	136,8
97,6	95,2
179,6	184,1
104,9	102,5
66,6	67,1
131,8	133,1
167,1	173,6
89,1	89,4
91,8	91,8
95,0	95,7
123,0	126,3
94,5	96,1
157,1	138,1
121,5	122,5
115,6	115,4
115,4	113,9

1. juli 1986 hendi tað, ongin politikari væntaði í 1975. Pristalið lækkaði munandi.

Og tað mundi farið niður um 112 stig eisini. Pristalið 1. januar 1987 var 112,4.

Nú er pristalið 118,5 (1. oktober).

um varð ikki lurtað. Kanska hevur ongan tá, í 1975, óráð, pristalið kundi lækka.

Men vánaliga lógar- smíðið kom so aftur um brekku 1. juli í fjør. Tí tá lækkaði pristalið nevni- liga full trý stig. Tað vil siga, tað fór niður um 115 stig.

Lækkaðu lønina

Arbeðsgevarar, almennir og privatir, lótu sær ikki hetta siga tvær ferðir. Teir lækkaðu alt fyri eitt lønina. Tímalønin fór niður, 60 oyru, og mánaðarlønin 105 kr. Onkur arbeðsgevari valdi í staðin ikki at lækka lønina, næstu ferð, pristalið kravdi tað.

Fakfeløgini hinvegin vildu ikki lata hetta fara aftur við borðinum. Tey avgjørdur at lata rættin tulka lógina frá 1975.

Og tað hevur Føroya rættur nú gjørt, til frama fyri arbeðsgevararnar.

Ongin ivi fyrr

Føroya rættur sigur mill- um annað í viðmerkingun- um til dómin, at fyri 1975 var ongin ivi, at lønir lækkaðu og lækkaðu við pristalinum.

Eisini sigur rætturin, at lógin um dyrtiðarviðgerð av minstuløn (hon er eisini frá 1975) tyktist greitt at siga tað sama.

«Tað má tí haldast at vera rættiliga óhugsandi, at ætlanin hevur verið at gera mannagang millum

Nr. 16.

LÖGTINGSLÓG

um
pristalsviðgerð av
arbeðsløn

Samsvarandi samtykt Føroya lögtings staðfestir og kunnger lögmaður hesa lögtingslóg:

§ 1.
f øllum arbeðsviðurskift- um, har arbeðsløn eftir siðvenju, sáttmála ella gerðadomi verður dyrtiðar- viðgjørt eftir pristalinum, verður tann pr. 30. septem- ber 1975 galdandi tímaløn at lækka við 60 oyrum fyri hvørji full 3 stig, pristalið broytist í mun til pristalið 100. Føllur pristalið niður um 100, verður ongin pris- talsviðgerð.

§ 2.
Henda lóg kemur í gildi 1. oktober 1975 og samstund- is fer úr gildi lögtingslóg nr. 21 frá 16. mai 1961 við seinni broytingum um pris- talsviðgerð av arbeðsløn.

Tórshavn, 21. mai 1975.

Finnbogi Isaksen (sign.)

varaløgmaður

J. Lindenskov (sign.)
landsstýrismaður

21. mai.

LAGTINGSLOV

om
pristalsbehandling af
arbejds lønninger

I overensstemmelse med vedtagelse af Færøernes lægting staðfæster og kund- gør lagmanden følgende lagtingslov:

§ 1.
I alle arbejdsforhold, hvor arbejds lønnen i henhold til sædvane, kontrakt eller voldgiftsdom bliver dyr- tidsreguleret efter pristal- let bliver den pr. 30. sep- tember 1975 gældende tí- meløn at forhøje med 60 øre for hver fulde 3 points udsving i pristallet ud over 100. Falder pristallet ned under 100, finder in- gen pristalsbehandling sted.

§ 2.
Denne lov træder i kraft 1. oktober 1975 og samtidig ophæves lagtingslov nr. 21 af 16. maj 1961 med senere ændringer om pristalsbe- handling af arbejds lønning- er.

Undir viðgerðini í Løgtinginum varð orðalagið »pristal- ið hækkar í mun til pristalið 100.« broytt til »pristal- ið broytist í mun til pristalið 100.« Í danska tekst- inum kom orðið »udsving« í staðin fyri »stigning«

Jólakappingar og handilslýsingar

Brúkarafelagið ger vart við jólakappingar hjá handilsfyrirtekum og biður fútan steðga teimum:

Sunn kapping, t.v.s. kapping í góðsku, prisi og tænastu, kann vera til stórt gagn fyri brú- aran, men kapping heilt uttan stýring kann, sum frá líður, vera til óbótaligan skaða.

Hetta hevur Brú- karafelagið fleiri ferðir fært fram.

Tann 16. mai 1987 varð lóg nr. 53 um eydnuspæl kunngjört í Dimmalætting og hon varð sett í gildi alt fyri eitt.

Grein 2, 2. petti er soljóðandi: »Ikki er loyvt vinnurekandi at útflyggja vinningar eftir eini skipan, sum heilt ella partvis er til- vildarlig«.

Longu nú kann sig- ast, at lógin, í hvussu so er nevnda petti, verður ikki hildin og tað sær út til at av- varðandi myndugleiki ikki letst um vón.

Her eru bert tvey dømi: Jólakapping — ein mikil jólakalendar. Høvuðsvinningurin er ein ógloymandi jóla- aftan til eitt heilt húski frá ljóðar stór handilslýsing, send í hvørt hús.

Í stórarí lýsing bjóðar ein banki øllum børnum inn á gólvíð at skriva navn sitt á ein lepa, so eru tey við í lutakasti um eina bók

og eitt kasettuband. Vit kundu hildið fram. Hetta kann sýnast jólaligt, skemtuligt og óskaðiligt og onkur vil siga, at ein hevur sín friga vilja til at vera við ella lata vera.

Tað álvarsama við hesum kappingarformi er, at tað eru tær stóru fyrirtekurnar, ið eru før- ar fyri at hava slíkar rímmarkappingar og vit menniskju eru nú einaferð so háttáð, at vit lata okkum ávirka av lötuspenningsi við altilti til lötuvinning uttan beint í lötuni at hugsa framyvir.

Hyggja vit at, hvussu tað sær út í londonum uttan um okkum, har útjaðara- handlar ikki kundu fylgja við í hørðu kapping- inini, men máttu steingja, so siggja vit eisini, at ein stóru partur av brúkarunum verður sleptur upp á fjall, tí tey bígva í út- jaðaraækjunum og mugu gjalda nógvan pening fyri at koma til handils og til aðra tæn- astu.

Lat okkum fyr- byrgja at sama hendir her.

Brúkarafelagið vil tí heita á fútan um alt fyri eitt at fáa steðgað teimum fyrirtekum, bróta lógina.

Tvær sýningar eftir

Foto: Kalmar

Í kvöld kl. 20.00 og sunnu- dagin kl. 16.00 spælir Grima »Hvat er tað, sum ger tað?« í Kelduni í Skálavík.

Hetta eru seinastu sýn- ingarnar.

Á myndini eru Mikkjal Helmsdal og Eyð Matras í broti úr leiknum Par sjeý hjá Niels Schou.

